

Masrafların Karşılanması

Psikolojik rahatsızlığı olan kişiler için
Federal Psikoterapistler Odası'nın
bilgilendirme broşürü

BundesPsychotherapeutenKammer

Sevgili Okurlar

Almanya'da, psikolojik rahatsızlığı olan insanların yerleşik bir psikoterapistle ilk görüşmesi, ancak ortalama üç ay bekledikten sonra gerçekleşebiliyor. Bu oldukça uzun bir süre. Federal Psikoterapistler Odası (Bundespsychotherapeutenkammer) bu bekleme sürelerinin en fazla üç haftaya kadar düşürülmesini talep ediyor. Ancak buna rağmen birçok hasta bir terapi yeri için çok uzun bir süre beklemek zorunda kalmaktadır. Bu yüzden, psikoterapi ihtiyacı bulunan hastalara bir çözüm yolu göstermek istiyoruz. Bunun nedeni, iyi eğitilmiş psikoterapistlerin sayısının az olması değildir. Psikolojik hastalığı bulunan insanlar gerekli durumlarda özel muayenehanelerde çalışan, ancak ücretini sağlık sigortalarından alamayan psikoterapistlerden faydalanabilirler. Bu, tedavinin "ertelenemez" olduğu hallerde mümkündür. Eğer durumunuz kalıcı bir şekilde kötüyse ve yardıma ihtiyacınız varsa, psikoterapi gerekli ve "ertelenemez" bir hizmettir. Bu durumda hastalar, Sosyal Güvenlik Kanunu V'nin 13.

maddesi 3. fıkrası uyarınca, yasal sağlık sigortalarından, muayenehanede gerçekleşen psikoterapi masraflarının karşılanmasını talep edebilirler. Bu kanun maddesinin ne anlama geldiğini ileri ki sayfalarda açıklayacağız. Psikolojik hastalığı bulunan insanlar psikoterapiye ihtiyaç duyduklarında, sağlık sigortaları tarafından oyalanmamaları gerekir. Sağlık sigortaları yasal olarak gerekli tedavileri zamanında sağlamakla yükümlüdür. Bu yüzden hastalar yasal haklarını kullanmalıdır.

Prof. Dr. Rainer Richter
Federal Psikoterapistler Odası Başkanı

Bekleme listeleri sefaleti

“Depresyon bir ahtapot gibidir”, diye yazmıştı bir hasta. Seni sarar ve derinlere çeker ve –o an tutunacağın “başka bir insan” yoksa– kendini korkunç derecede kaybolmuş hissedersin. Bu “başka insanlar”, eşler, aile fertleri veya dostlar olabilir. Ancak bu da yetersiz kalırsa, uzmanların ortak tavsiyesine uyararak, bir psikoterapistle başvurulmalıdır. Almanya’da sağlık sigortaları tarafından müsaade verilmiş (Kassenzulassung) psikoterapistlerin sayısı son derece yetersizdir. Her kim müsaadeli bir psikoterapist arasa, her zaman çok uzun bekleme listeleriyle karşılaşır. Bazı psikoterapistlerin bekleme listeleri o kadar uzundur ki, artık yeni hasta bile kabul edemiyorlar. Ayları bulan bu bekleme süreleri kabul edilemez bir durumdur. Ama psikolojik hastalar için Almanya’da hâlâ farklı kriterler geçerlidir. Yasal sağlık sigortaları, bekleme süreleri ile ilgili olarak “ihtiyacın fazlasıyla karşılandığını” dahi iddia ediyorlar. Halbuki, bu uzun bekleme listeleri son derece gereksizdir. Psikoterapistlerin sayısal bir yetersizliği söz konusu değildir. İyi eğitilmiş psikoterapistlerin elbette boş tedavi kapasiteleri bulunmaktadır. Yeter ki, yasal sağlık sigortaları tedavi masraflarını üstlensin. Bununla birlikte yasal sağlık sigortası üyeleri, bu boş psikoterapi kapasitelerinden yararlanma olanağına sahiptir. Ancak bu çözüm yolunu kullanmak kolay değildir, çünkü ilgili durum bir istisna olarak görülmekte ve sigortalar nezdinde de uygulamada bu şekilde işleme alınmaktadır. Dolayısıyla yasal sağlık sigortası üyelerinin zorluklarla ve hatta bazen başarısızlıklarla karşılaşması muhtemeldir. İleriki sayfalarda dilekçeyi doğru bir şekilde vermek için neler yapabileceğiniz açıklanmaktadır.

Zamanında tedavi

Esas itibarıyla sağlık sigortaları, sigortalıların gerekli tedavilerinin zamanında yapılmasını sağlamakla yükümlüdür. Sağlık sigortası bunu sağlayamazsa ve sigortalı kendi temin ettiği hizmet için masrafa girmişse, bu masrafları sağlık sigortası karşılamak zorundadır. Özel muayenehanedeki bir psikoterapötik tedavi, sigortalının kendi temin ettiği hizmet sayılır. Bu, Sosyal Güvenlik Kanunu V’in 13. maddesi 3. fıkrasında bu şekilde belirlenmiştir. Yani masrafların karşılanması hakkı (Kostenerstattung) kanunen düzenlenmiş olup, yasal sağlık sigortalarının hepsi için geçerlidir. Özel muayenehanede yapılacak bir psikoterapötik tedavi masraflarının sigorta tarafından karşılanması için, önceden kendi sağlık sigortanıza bir başvuruda bulunmanız gerekir. Bunun için bir form gerekmez. Bir mektupla, neden psikoterapi ihtiyacınız olduğunu ve bunun için zamanında ve sağlık sigortası tarafından müsaadeli bir psikoterapist bulunmadığını arz edersiniz. Ardından sağlık sigortasından tedavinizin özel muayenehaneli bir psikoterapist tarafından yapılmasını onaylamasını talep edersiniz. Buraya kadarı kolay. Ama kâğıtsız ve belgesiz başvuru olmaz. Böyle bir başvuru için, ileriki sayfalarda ayrıntılı olarak açıklanan dört şartın yerine getirilmesi gerekir:

- **Başvuru yazısı,**
- **Psikoterapötik bir tedavinin gerekli ve ertelenemez olduğuna dair bir belge,**
- **Tedavi görmek için sosyal sigorta tarafından müsaadeli bir psikoterapist aradığınızı ve sonuç elde edemediğinizi gösteren protokol,**
- **Özel muayenehaneli ve ruhsatlı bir psikoterapistten tedaviyi kısa vadede üstlenebileceğine dair bir belge.**

Görüldüğü gibi, bu başvuru oldukça zahmetli. Özellikle psikolojik hastalığı olan insanlar bunun için gerekli telefon görüşmelerini yapma ve gerekli belgeleri temin etme işlemlerinde çoğu zaman zorlanırlar. Belki bu konuda yakınlarınız veya dostlarınız size destek olabilirler.

Sonuçsuz kalan arayışın protokolü

Yasal sağlık sigortası, ancak tedavinin zamanında ve kabul edilebilir bir mesafede sağlanamaması halinde, muayenehanede yapılan psikoterapinin (ambulante Psychotherapie) masraflarını karşılamak zorundadır. Temelde sağlık sigortası, sigortalısından, sadece sağlık sigortası tarafından müsaadeli bir psikoterapist tarafından tedavi görmesini isteyebilir. Ancak sigortalı bunun mümkün olmadığını kanıtlarsa, özel muayenehanesi olan psikoterapistlere de gidebilir. Bu yüzden sigortalı, öncelikle ikamet ettiği bölgenin yakınlarındaki psikoterapistlere kısa vadeli tedavi imkânı olup olmadığını sormalıdır. Kendi eyaletinizin “Sağlık Sigortalarına Bağlı Hekimler Birliği”nin (Kassenärztliche Vereinigung) internet sitesinden, sağlık sigortası tarafından müsaadeli psikoterapistlerin (Psychotherapeuten mit Kassenzulassung) listesine ulaşabilirsiniz. Yasal sağlık sigortasından ücretlerini alabilen tüm doktorlar ve psikoterapistler “Sağlık Sigortalarına Bağlı Hekimler Birliği” üyesidir. Sigortalı olarak mümkün olduğu kadar çok –en azından üç ila beş– sağlık sigortası tarafından müsaadeli psikoterapisti telefonla aramalısınız. Telefon görüşmelerinizin bir protokolünü tutmalısınız. Bu protokolde şu bilgiler yer almalıdır:

- **Psikoterapistin adı,**
- **Telefon görüşmenizin tarihi ve saati,**
- **Tedaviye başlayabilmeniz için size bildirilen bekleme süresi.**

Üç ayı geçen bekleme süreleri esasen kabul edilemez sayılırlar. Federal Psikoterapistler Odası, uzman bakış açısıyla, üç haftayı geçen bekleme sürelerini kabul edilemez olarak değerlendirmektedir.

Alternatif: Özel muayenehane

Sosyal sigorta ruhsatlı psikoterapistlerin yanı sıra Almanya’da yerleşik ve özel muayenehanelerinde (Privatpraxis) hizmet veren psikoterapistler vardır. Genelde onlar da, aynı sağlık sigortaları tarafından müsaadeli (Kassenzulassung) psikoterapistler gibi, “sağlık sigortalarının kabul ettiği psikoterapi yöntemlerinde uzmanlık bilgisine” (Fachkunde in einem Richtlinienverfahren) sahiptirler. Sağlık sigortalarının kabul ettiği psikoterapi yöntemleri: Analitik psikoterapi (Analytische Psychotherapie), derinlik psikolojisine dayanan psikoterapi (Tiefenpsychologisch fundierte Psychotherapie) ve davranış terapisi (Verhaltenstherapie). Normalde hastalar bu psikoterapistlerin ücretlerini kendileri karşılamak zorundadırlar. Ancak kabul edilebilir bir bekleme süresi ve uzaklıkta bir psikoterapiste ulaşılamaması halinde, sigortalılar özel muayenehanelerde bulunan psikoterapistlerden tedavi görmek için dilekçe verebilir ve bu masrafların yasal sağlık sigortası tarafından karşılanmasını sağlayabilirler. Sağlık sigortaları dilekçeyi beş hafta içinde işleme almak zorundadırlar. Bu süre içinde cevap vermezlerse, dilekçe kabul edilmiş sayılır (Sosyal Güvenlik Kanunu V’in 13. maddesi 3 a fıkrası). Özel muayenehanelerinde hizmet veren psikoterapistler, aynı diğer meslektaşları gibi, psikolojik hastalıkları tedavi etmek için devlet tarafından ruhsatlıdırlar (Approbation). Söz konusu psikoterapistleri, Psikoterapistler Odaları’nın (Psychotherapeutenkammer) internet sitelerinden bulabilirsiniz. Psikoterapistler Odaları’nın bir listesini bu broşürün sonunda sunuyoruz. Sigortalı, özel muayenehanesinde hizmet veren bir psikoterapiste telefon edip, psikoterapistin

- **Kısa vadede tedaviye başlayıp başlayamayacağını ve**
- **“Sağlık sigortalarının kabul ettiği psikoterapi yöntemlerinde uzmanlık bilgisi”ne (Fachkunde in einem Richtlinienverfahren) sahip olup olmadığını**

sormalıdır.

Bu sorulara olumlu cevap alırsa, her iki konu için de yazılı belge istemelidir. Ayrıca sigortalının psikoterapiye ihtiyacı olduğuna ve bunun ertelenemeyeceğine dair bir belge gereklidir. Böyle bir belgeyi örneğin, aile hekiminizden veya bir uzman hekimden alabilirsiniz. Uzman bakış açısıyla, elbette psikoterapistler de bir tedavinin aciliyetini onaylayabilirler. Fakat buna rağmen sağlık sigortaları genellikle bir “hekim”den (ärztliche Bescheinigung) belge isterler.

Başvuru yazısı

Başvuru yazısı aşağıda gösterildiği şekilde düzenlenip sağlık sigortasına gönderilebilir:

Sigortalının adresi

Sigorta kurumunun posta adresi

Yer, Tarih

Sigorta numarası:

Muayenehanede yapılacak olan psikoterapi (ambulante Psychotherapie) masraflarının Sosyal Güvenlik Kanunu III 'ün 13. maddesi 3. fıkrası (§ 13 Absatz 3 SGB V) uyarınca karşılanması konusunda başvuru.

Sayın Bayanlar ve Baylar,

İşbu başvurumla, Bayan/Bay ... tarafından bana muayenehanesinde uygulanacak psikoterapi (ambulante Psychotherapie) için çıkacak masrafların tarafınızdan karşılanmasını ve bunun teminatını bana vermenizi arz ediyorum. Bayan/Bay ..., sağlık sigortalarının kabul ettiği psikoterapi yöntemlerinde (Richtlinienverfahren) ruhsatlı (Approbation) psikoterapisttir, fakat yasal sağlık sigortaları tarafından müsaadeli (Kassenzulassung) değildir. Ekteki protokolden de görebileceğiniz üzere, sağlık sigortası tarafından müsaade verilmiş (Kassenzulassung) ve beni hemen tedaviye alabilecek bir psikoterapist bulmak için defalarca uğraşmama rağmen, başarılı olamadım. Yapmış olduğum aramalar sonucu, bir ilk görüşme için ... aydan fazla beklemem gerekeceğini öğrendim. Buna karşılık Bayan/Bay ... ile birlikte kısa süre içerisinde tedaviye başlama imkânı var. Bununla ilgili belgeyi de ekte gönderiyorum. Ayrıca bir [aile hekiminin / uzman hekimin / psikoterapistin] düzenlemiş olduğu, benim acilen psikoterapi görmem gerektiğini içeren belgeyi de ekte gönderiyorum.

Başvurumu kabul etmeyecek olursanız, lütfen bana en kısa zamanda ikamet ettiğim bölgede bulunan, kısa vadede benimle ilk görüşmeyi yapacak bir psikoterapistin irtibat bilgilerini gönderiniz.

Acilen bir psikoterapi görmem gerektiğinden, sizden dilekçemi olabildiğince çabuk işleme alıp, sonuçlandırmanızı rica ediyor ve dikkatinizi Sosyal Güvenlik Kanunu V'in 13. maddesi 3a fıkrasında (§ 13 Absatz 3 SGB V) belirtilmiş olan süreye çekmek istiyorum.

Saygılarımla

Anschrift des Versicherten
Anschrift der Krankenkasse

Ort, Datum

Versichertennummer:

Antrag auf ambulante Psychotherapie
und Kostenerstattung nach § 13 Absatz 3 SGB V

Sehr geehrte Damen und Herren,

hiermit beantrage ich, dass Sie die Kosten, die mir durch die ambulante Psychotherapie bei Frau/Herrn ... entstehen, übernehmen und mir dies zusichern. Frau/Herrn ... ist eine approbierte Psychotherapeutin/ein approbierter Psychotherapeut in einem Richtlinienverfahren, verfügt aber nicht über eine Zulassung zur gesetzlichen Krankenversicherung.

Wie Sie meinem beigelegten Protokoll entnehmen können, habe ich mich mehrfach vergeblich bemüht, einen Psychotherapeuten mit Kassenzulassung zu finden, der mich rechtzeitig behandeln kann. Meine Psychotherapeutesuche ergab, dass ich mehr als ... Monate auf einen ersten Termin warten müsste. Dagegen besteht die Möglichkeit, dass ich bei Frau/Herrn ... kurzfristig mit einer Behandlung beginnen könnte. Eine entsprechende Bescheinigung lege ich bei. Ich lege Ihnen des Weiteren eine Bescheinigung eines [Hausarztes/ Facharztes/Psychotherapeuten] bei, der bei mir eine ambulante Psychotherapie für dringend erforderlich hält.

Falls Sie meinem Antrag nicht zustimmen, nennen Sie mir bitte – so schnell wie möglich – einen zugelassenen Psychotherapeuten in der Nähe meines Wohnortes, bei dem ich kurzfristig einen Termin erhalte.

Da ich dringend auf eine Psychotherapie angewiesen bin, möchte ich Sie bitten, meinen Antrag möglichst zügig zu bearbeiten und möchte auf die Frist des § 13 Absatz 3a SGB V hinweisen.

Mit freundlichen Grüßen

Sağlık sigortası reddederse

Yasal sağlık sigortaları Sosyal Güvenlik Kanunu V'nin 13. maddesi 3. fıkrası (§ 13 Absatz 3 SGB V) uyarınca düzenlenmiş olan muayenehanede yapılan psikoterapi (ambulante Psychotherapie) ile ilgili masrafların karşılanmasını son zamanlarda gittikçe daha sık reddediyorlar. Federal Psikoterapistler Odası (Bundespsychotherapeutenkammer) bu yaklaşımı eleştirmektedir; çünkü bu durumda sağlık sigortaları, sigortalısının tedavisinin zamanında sağlanması şeklindeki yasal görevini yerine getirmemiş olur. Eğer sigortalıya sağlık sigortasından ret cevabı gelirse ve bu cevapta kendisine sigortadan müsaadeli bir psikoterapistin yanında boş bir tedavi yeri belirtilmiyorsa, sigortalı bu karara itiraz edebilir. İtiraz yazısı aşağıdaki gibi olabilir:

Sigortalının adresi

Sigorta kurumunun posta adresi

Yer, Tarih

Sigorta numarası:

İtiraz

... tarihli yazınız

Sayın Bayanlar ve Baylar,

[Tarihi buraya yazınız] tarihli, Bayan/Bay ... tarafından muayenehanesinde bana verilecek psikoterapinin (ambulante Psychotherapie) masraflarının karşılanmasını reddettiğiniz yazınıza itiraz ediyorum. Başvuruma ek olarak, talep hakkımı belgeleyen gerekli evrakları da göndermiştim.

Bu yüzden başvurumun kabulünü yeniden arz ediyorum. Başvurumu kabul etmediğiniz takdirde, hakkımı mahkeme yoluyla arayıp, denetim merciini (Aufsichtsbehörde) ve de Federal Hükümet Hastalar Temsilcisi'ni (Patientenbeauftragter der Bundesregierung) konuyla ilgili bilgilendireceğim.

Saygılarımla

Anschrift des Versicherten

Anschrift der Krankenkasse

Ort, Datum

Versichertennummer:

Widerspruch

Ihr Schreiben vom ...

Sehr geehrte Damen und Herren,

hiermit lege ich Widerspruch gegen Ihr Schreiben vom [Datum einfügen] ein, mit dem Sie es ablehnen, die Kosten, die mir durch die ambulante Psychotherapie bei Frau/Herrn ... entstehen, zu übernehmen. Meinem Antrag lagen die erforderlichen Unterlagen bei, aus denen hervorgeht, dass die Anspruchsvoraussetzungen vorliegen.

Ich bitte Sie deshalb erneut, meinen Antrag zu genehmigen. Sollten Sie dem Antrag nicht stattgeben, werde ich meinen Anspruch gerichtlich durchsetzen und die Aufsichtsbehörde sowie den Patientenbeauftragten der Bundesregierung informieren.

Mit freundlichen Grüßen

Özel muayenehaneli bir psikoterapisti nasıl bulurum?

Psikoterapistler Odaları'nın (Psychotherapeutenkammer) neredeyse hepsi internet sitelerinden değişik eyaletler için psikoterapist arama imkânı sunmaktadır. Örneğin posta kodunu vererek, o bölgeye yakın sağlık sigortası tarafından müsaadeli (Kassenzulassung) bir psikoterapist bulabilirsiniz. Fakat aramanızı, sadece özel çalışan psikoterapistleri bulacak şekilde de sınırlandırabilirsiniz.

Landespsychotherapeutenkammer Baden-Württemberg [Baden-Württemberg Eyaleti Psikoterapistler Odası]

Jägerstraße 40, 70174 Stuttgart
T: 0711 674470-0
info@ljk-bw.de
www.ljk-bw.de

Bayerische Landeskammer der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten [Bavarya Eyaleti Psikolojik Psikoterapistler; Çocuk ve Gençlere Yönelik Psikoterapi Hizmeti veren Psikoterapistler Odası]

Birketweg 30, 80639 München
T: 089 515555-0
info@ptk-bayern.de
www.ptk-bayern.de

Kammer für Psychologische Psychotherapeuten und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten im Land Berlin [Berlin Eyaleti Psikolojik Psikoterapistler; Çocuk ve Gençlere Yönelik Tarpi Hizmeti veren Psikoterapistler Odası]

Kurfürstendamm 184, 10707 Berlin
T: 030 887140-0
info@psychotherapeuten-kammer-berlin.de
www.psychotherapeuten-kammer-berlin.de
Arama Hizmeti: www.psych-info.de

Psychotherapeutenkammer Bremen [Bremen Psikoterapistler Odası]

Hollerallee 22, 28209 Bremen
T: 0421 2772000
verwaltung@pk-hb.de
www.lpk-hb.de
Arama Hizmeti: www.psych-info.de

Psychotherapeutenkammer Hamburg [Hamburg Psikoterapistler Odası]

Hallerstraße 61, 20146 Hamburg
T: 040 226226-060
info@ptk-hh.de
www.ptk-hamburg.de
Arama Hizmeti: www.psych-info.de

Landeskammer für Psychologische Psychotherapeutinnen und -therapeuten und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeutinnen und -therapeuten Hessen

[Hessen Eyaleti Psikolojik Psikoterapistler; Çocuk ve Gençlere Yönelik Terapi Hizmeti veren Psikoterapistler Odası]

Gutenbergplatz 1, 65187 Wiesbaden
T: 0611 53168-0
post@ptk-hessen.de
www.ptk-hessen.de

**Psychotherapeutenkammer Niedersachsen
[Aşağı Saksonya Eyaleti Psikoterapistler Odası]**

Roscherstraße 12, 30161 Hannover
T: 0511 850304-30
info@pknds.de
www.pknds.de
Arama Hizmeti: www.psych-info.de

**Psychotherapeutenkammer Nordrhein-Westfalen
[Kuzey Ren-Vestfalya Psikoterapistler Odası]**

Willstätterstraße 10, 40549 Düsseldorf
T: 0211 522847-0
info@ptk-nrw.de
www.ptk-nrw.de

**Ostdeutsche Psychotherapeutenkammer
[Doğu Alman Psikoterapistler Odası]**

Kickerlingsberg 16, 04105 Leipzig
T: 0341 462432-0
info@opk-info.de
www.opk-info.de

**Landespsychotherapeuten-kammer Rheinland-Pfalz
[Rheinland-Pfalz Psikoterapistler Odası]**

Wilhelm-Theodor-Römheld-Straße 30 (Bürozentrum Mainz)
55130 Mainz-Weisenau
T: 06131 93055-0
service@lpk-rlp.de
www.lpk-rlp.de

**Psychotherapeutenkammer des Saarlandes
[Saarland Psikoterapistler Odası]**

Scheidter Straße 124, 66123 Saarbrücken
T: 0681 95455-56
kontakt@ptk-saar.de
www.ptk-saar.de
Arama Hizmeti: www.psych-info.de

**Psychotherapeutenkammer Schleswig-Holstein
[Schleswig-Holstein Psikoterapistler Odası]**

Alter Markt 1–2, 24103 Kiel
T: 0431 661199-0
info@pksh.de
www.pksh.de
Arama Hizmeti: www.psych-info.de

Künye

UYGULAYAN
Bundespsychotherapeutenkammer
Klosterstraße 64, 10179 Berlin
www.bptk.de

BASKI
Richter Druck & Medien Center GmbH & Co. KG, Elkenroth

ÇİVİRİ
SENSCRIPT - Berlin

Sürüm: Kasım 2014

Bilgilendirme broşürünü şu adresten sipariş edebilirsiniz:
bestellungen@bptk.de